

~~B6-289~~

o) Vida, dr. Horan.

meist 2)-6)

f7) das Wörterbuch Schach =

gedichtet!

Mit Tabelle i. Schachwelt

DFW 00

Marco Girolamo Vida
[Scenachim traedūc]

1604

HENRICI MEIBOMII,
Poëtæ & Historici,

FLORES SEROTINI,
Sive
AUTVMNALES,

Ad
GEORGIVM REMVM Augu-
stanum,
&
CONRADVM RITTERSHV-
SIVM Brunsuicensem,

Iurisconsultos Noricos.

HELMSTAADI,
Typis IACOBI LVCII,
Anno 1604.

Amplissimis, clarissimis, con-
sultissimisq; viris,
GEORGIO REMO, PATRICIO
Augustano,
Assessori & consiliario Norico,
&
CONRADO RITTERSHVSIO,
Antecessori Altorfiano,
S. D.
HENRICVS MEIBOMIVS.

Flores meos vernoſ, nec
admodum multos, neq; forte ſa-
tis bellos, miſi Vratiſlauiam Ely-
ſiorum ad amicū veterem Fran-
ciscum Langerum. Serotinos, ſiue Autu-
mnales, non multò plures, vobis in Nori-
cum mittere placuit. Cauffam rogatis? Scio
& ex tuis ad communes amicos literis didi-
ci, Reme nobiliffime, quod hoc genus exer-
citij ames, meq; propter illud. Hunc amo-
rem erga me tuum magnifico meritò, & vt
retinere poſſim operam dabo. Tibi, clarif-
fime Rittershusi, multum debeo. Inſcripsi-
A 2 ſti mi-

sti mihi nuper duas orationes Iohannis Sleidani, ab homine sapiente & diserto, sapienter & disertè scriptas, quas penè extinctas ab interitu vindicasti. Neq; isto contentus, recens appendici Assis Prophetici nomen meum præfigere voluisti: vtrumq; nullo meo merito: summa verò tuâ cum laude: adeò enim non obliuisceris veterum amicorum, vt eos ornare non desinas. Accipite ergo, viri præstantissimi, hilari fronte, manu beneuola, exiguum hoc munus Poëticum: in quo si sermonis elegantia & numerorum venustas non vsq; adeò fragrat: vestigia tamen religiosæ pietatis, opinor, impressa inuenietis. Valete. Helmæstadij, natalli Iuliæ nostræ, qui est 15. Octobr. an: 1604.

IN

IN
HENRICI MEIBOMII,
HISTORICI ET POETAE IN
Academia IULIA præ-
stantiss.
FLORES SEROTINOS.

SIc te GVELPHIADES potens,
Sic aulæ proceres, lucida sidera,
Musarumq; cohors amet,
Elmi frondiferum iam nemus in-
MEIBOMI, tibi creditas (colens,
Doctæ mentis opes reddere pergit:
Ceu fæcunda fuit tua
Arbos hoc spacio, floribus, annuo,
Bis ramos varians suos.
Nil cedens biferis Italiæ citris
Pestanisq; rosarijs.
Postquam nuper odorauerat humidum
Vernis aëra flosculis,
Autumnorum etiam munera fructuum

A 3

Iam

Iam serotina præbuit,
Aurum quæ superant & precio, fauos
Et dulcedine Hymettios.
Fausto sidere feliceq; dextera,
O Arbuscula nobilis,
Elmani sapiens conditor hortuli,
Fundo te posuit suo,
Insigni patriæ non sine gloria,
Nec magno sine commodo.
Ab nunquam noceat terribilis tuæ
Caurus frondis honoribus.
Sed te continuo vere Fauonius
Afflatu foueat suo:
Dum translata soli finibus, & poli
Lætis consita tempeſi
Vernes perpetuos & vigeas dies.

Daniel Sachsius M. Eccle-
ſiæ Martinianæ Halbersta-
diensis pastor.

P R E-

PRECATIO ECCLESIAE.

Ne abijcias me in senectute meâ.

Psalmo 71.

Et veniet mihi, iamq; instat, damnosa senectus,
Eheu multiplicis fæta futura mali !
Tunc animi robur, tunc corporis omne fatiscet :
Tunc erit & sensus consiliumq; procul.
Ab ne illo, omnipotens, me desere tempore : nec me
Proijce : sed dextrâ duc, rege, flecte, tuâ.

Responsum Filij D E I.

Esaia 46.

Morbos, & tetricæ noui ærumnosa senectæ
Pondera : iam pridem hæc sunt medita-
ta mihi.

Ipse ego, ne dubites, ad canos usq; trementes
Per uigil astabo nocte dieq; tibi.
Ipse manu fessam collabentemq; leuabo:
Atq; ubi opus præsens auxiliator ero.

Vera laus.

A 4

Laudes

Lauder ab infami? vera hæc infamia: laudem
hanc

Protinus ac patiar, me feret ille suum.
Displicuisse malis, & eorum ferre cauillos,
Si quæ grata mihi laus fuit, illa fuit.

Iesus Nazarenus Rex Iudeorum.

Quod furiosa negas, hoc exterus asserit auctor
Quem, Solyme, occidis, rex erat ille tuus
Te scelus inuidiae excœcat ferale: sed iste,
Scribere quod res est, fasq; piumq; putat.
Aspice Hebrei, Grai, fortisq; Latini:
Vr regem Solyme tractet iniqua suum.

Lignum fatale.

Turpe crucis lignū: mors est turpissima in illo:
Et tamen hac regem mactat Apella suum.
Tantum ideo, ut prodat rabiem dirumq; furorem:
Quid faciat nescit, restamen omen habet.
In ligno lapsus, in ligno erectio, & inde
Debuit esse salus, perditio unde fuit.

Nequaquam moriemini.

Genes. 3.

Impro-

IMprobe ubi nunc est? quod dicere non dubitabas:
Nequaquam vobis mors meiuenda venit.
Ecce omnes morimur iuuenesq; senesq;, nec ullus
Res quemquam à tristi liberat interitu.

Niniue resipiscens.

VRBS iacet Eois & diues & inclita terris,
Regis opus monumētū Nini: qui fædere rupio,
Quod D E V S & melior dederat Natura, subactis
Gentibus, Imperij formam stabiliuit iniqui.
Illa opibus iumenta suis, & pondere regni,
Ibat in omne nefas, & quæ subuertere fundo
Sceptra solent laxis scelera admittebat habenis.
Vidit, & ingemuit superi regnator Olympi,
Defecisse modum culpis, lateq; vagatum
Perniciale malum, lapsumq; a vertice in artus.
Omnia mirificò populari membra venenum.
Quid faceret? meritas plus quam iustissimus ulor
Exigeret pœnas? facile hoc iamq; omnis in armis
Regia cœlestis: piceos seu spargere nimbos
Mens foret, & sonores flammis subuertere muros:
Seu maller punire vadis, fundoq; leuatum
Eufratem trepidis undantem inmittere rectis.
Vindictam tardabat amor: & gratia, tempus.
Si daret exiguum, nec vis festina noceret,
Spondebat, quæ vellet agi: proturpibus ausis,

A S

Obse-

Obsequium supplex, odiumq; furoris iniqui.
Vic̄ta Dei mens est, cui tam misereſcere promum,
Quām ſeuire alijs. animatus flamine Vates
Mittitur, instantes cælo qui nunciet iras,
Decretumq; diem Superis, quo diues in atros
Subſidat cineres, terrāue absorpta patente
Intereat Niniue. Fatis postquam ille resoluit
Ora fidem inuénit: nec enim facundia dictis,
Aur grauitas animo deerat. Rex ocyus ipſe,
Vi vocem audiuit clamantis & horrida verba,
Obſtupuit, gemuitq; vicem, tam genis & urbis,
Quām ſtirpis propriæ. Nam vatem vera locutum
Quis dubitet? ſcelerum hoc moles peruincit, & ira
Indubitata Dei, totas exſcindere gentes
Sæpius, & fontes ſolita extirpare tyrannos.
Ergo, quæ ſuperat ſpēs una, reſedit in illo,
Vnde metus pœna: quem crimen laſerat effrons,
Hunc placare iuuat. primus velamina princeps
Serica, & ardentī perfuſas murice uestes
Exuit: hunc aulæ proceres regniq; ſequuntur
Lumina: mox totam plebes diffuſa per urbem,
In gemitus lacrymasq; ruunt: non vina iacentes,
Non epulæ afficiunt: quin ipsa armenta gregesq;
Inclusi ſtabulis ſine paſtu degere iuſſi.
His animaduertiſis, quæ pridem exarferat ingens
Ira ſoluta Dei eſt: ſubijt miſeratio mentem:
Et veniam meruere preces: cum rege Monarcha,

Ipsa

*Ipsa caput regni studijsq; asperrima belli,
In columnis multos Niniue durauit in annos.*

Solute quod debes.

Quæ debes aliena puta, nec reddere differ:
Non minus his alij, quam tibi forsitan opus.
Sic tibi ne profis, ut cuiquam damna creentur.
Et sua qui soluit debita, nutrit opes.

Ecce ego mitto vos sicut oves in
medio luporum. Matth. 10.

Non ego vos opibus, nec honori destino: regni
Condicio non est imperiosa mei.
Qualis grex ouium, quem circumfusa luporum
Dilaniant miseris agmina cruda modis:
Tales vos mundo: nulla est iniuria: nulla,
Parcere quæ vobis carnificina velit.
Nec tamen illa malo: quo plaga nocentior ista,
Hoc vestri cætus gloria maior erit.
Nempe quod expansæ solet esse putatio viti:
Cætibus hoc isthæc est laniena meis.

Mea hora nondum venit.

Ioannis 2.

Et quie

Et quis me melius defectum nouit egentis?
Et quis ad auxilium promptior esse solet.
Parce tamen tempus mihi præfinire modumq;:
Hic etiam matris cura molesta mihi.
Cui nihil est absens: cui sunt præsentia cuncta:
Num tempestiuam non ferat aquus opem?
Non mea dum venit: voniet ramen hora: priusquā
Sponsi egeant, sapidum fons dabit iste merum.

Pœnitet me fecisse hominem.
Gen. 6.

Quid potui, quod non feci? cum pulueris essem
Massa, hominem feci & mentem animū-
què dedi.
Adieci imperium terræq; marisq;, subessent
Ut tibi ceu regi cuncta creata suo:
Quid mihi pro tantâ pietate reponitur? haud est,
Qui cupiat iussis moriger esse mis.
Quod feci, infectum mallem: proh pœnitet huius
Consilij! ô nunquam conditus esset homo!

Hæmorrousa. Marc. 5.

Si mea, Christe, fides saluam me reddidit, &
fons
Sanguinis arcana sistitur huius ope:
Quid

Quid tua vestis agit? quæ ni mihi tacta fuisset,
Prorsus ab hac nondum libera peste forem.
Vis ea, quam sensis tibi decessisse salutem
Attulit, & tactus profuit iste mihi.
Quam quia defectæ spes & fiducia suaseret:
Iam tuus haud potuit tardior esse fauor.
Ofacilem meritis! quid si non ipsa rogassem,
Auxilium nunquid sponte daturus eras?

Iustitia Christi.

Si mihi pro meritis reddantur præmia vita,
Quæ satis in pænas Styx Acheronue foret?
Sic animus puret: sic vita putrescit, ut haud sit
Turpior immunda sordida vitta nurus.
At qui me ex nihilo fecit, pars orbis ut essem:
Qui primo euersum crimine restituit.
Qui tot nequitijs, tam multâ labe pudendo
Nunc etiam patriam spondet amanter opem.
Ille sonus nostra I E S V S prædulcis in aure,
Quod nulli est hominū fas dare, spontè dabit.
Iustitiam ille suam, Lex nostram ubi seu requirit,
Offeret: hoc pacto pro nece vita mihi.

Simplicitas.

Simplicitas laus est, & fraus simulatio: dignum
Ingenio quod sit delige quisq; tuv.
Nouem

Nouem autem vbi sunt?

Lucæ 17.

Ergo decem sanas, tantumq; reuertitur unus,
Qui gratum & memorem se tibi, Christe,
prober?

Nec tamen ille tua de gente: sed exterus: hostis
Nominis & ritus, gens recutita, tui.

Nempe Samarites, ab queis versatur in ore,
Quam raro his pietas seria corde sedet!

Quando opus auxilio, te, Christe sequuntur, & orat:
Adiuti fugiunt numinis ora tui.

Quid iuuat informem membris expellere lepram,
Et scabie interius sordidiore premi?

Tristis est anima mea usq; ad mor-
tem. Matth. 26.

Tristis es; & merito. quis enim non horreat illā,
Quae cum ignominia sit subeunda necem?
At tua quae mors est, quae sors, mitissime I E S V!
Hic Satanae rabies, mortis & ira coit.

Accedit patrij fulmen cœlestefuroris:
Cuius ab attractu terra polusq; liqueat.
Si non alterius naturæ robore fulto,
Major in hoc ipso vis tibi agone foret:

Iam

Iam confecta caro flammis cessisset Auernt:
Non oneris tanti scilicet illa capax.
Esse homo, & esse Deus Saluator debuit, inde
Qui modò tristis eras, mox rediuius uas.

Consideratio passionis Filij Dei Iesu Christi.

Excute somnum oculis, iustasq; expergit a curas
Suscipe mens mea: & huc, quem sisto, lumine a-
Contemplare virum: non illum Cœus Apelles (curo
Pinxerit, aut Phidias melius, quam Flaminis almi
Ante oculos doctâ descriptus ponitur arte.
Intentis, aœ, cerne oculis, quæ forma, quis illi
Sit color, arg; habitus: incedit imagine Regis
Celsior, at seruo tractatur acerbius omni.
Incingit Diadema comas: sed rhamnus in illo
Plurimus, hamatis perrumpens tempora spinis,
Diffundit roseum per eburnea colla cruorem.
Induitur coco rutilanti & murice, verùm
Plus ignominiae quam ornatus inde resultat.
Nec Sceptrū manibus defit: sed vapular illo
Sæuiter, ut quassis increscant tubera malis.
Qui Solio impositū submissō poplite adorent,
Et regem inclament videoas hic deniq;: at eheu
Illi idem alternis derisi spura verendas

Inj-

In ieiuniis oculis, & verbere labra fatigant.
Aspice spectaculum, mea mens, tam triste, quis ille
Despectus magis, aut maiori pondere pressus?
Subditur ecce cruci, dorsog, infame grauato
Tollit onus: sitiens pro viui fluminis unda
Fel myrrhamq, bibit: tormentis omnibus haustus
Et lethum opperiens pro diris hostibus orat.
Quis nouus ille hospes nostro scese intulit orbi?
Vnde illi hoc robur? plusquam crudelia passus.
Obticuit tamen, atq, ira vociq, pepercit.
Non questus, non ille minas, maledicta q, fudit
Aduersus genus immundum rapidosq, molossos.
Et quasi nulla foret sibi facta iniuria, supplex
Exorat veniam sceleri, sanctoq, parenti
Carnifices saeuos prece conciliare laborat.
Quid mansuetius hoc? quid quo' benignius unquam
Inruitae es mea mens. Si demia sindone nudum
Inspicit, apparent laceratis artubus vdae
Vibices, lentusq, crux: manus viroq, clavis
Fissa rubet: geminas fissum latus euomit undas.
Hinc atq, hinc pendent duo (terræ pondera) pænis
Mactandi paribus, Nemesi uisciente, latrones.
Quos inter medius, ceu pessimus, eminet ille.
Flete perennè oculi, salsoq, madescite rore:
Igne liquefcet anima, atq, illi te ostende flagrantem:
Qui patiens adeò, atq, adeo mansuetus atroces
Sustinet ærumnas: atq, hoc ut lapsa resurgas,

Mor-

Mortua viuescas, & deplorata eriumphe.

illo

Victor victus.

Vicisti semel, & vicisti fraude dolosâ
Illum, quem noras callidus esse hominem.
Qui par esse Deo nisi præsumisset, ab astu
Securus vixet secula multa tuo.
Qui te iterum vicit, prostratum j̄ exuit armis,
Ille Dei soboles atq; homo verus erat.
Ergo vi vicit patriâ, duxit q̄ triumphum:
At miserum palma te piget, atq; puder.

Christus mihi omnia.

Quo magis atq; magis mundi me inuolu pro-
cellis,
Hoc magis atq; magis te, Christe benigne, relinquo.
Verùm ubi se lœuā seductus mente reliqui,
A me ipso videor quoq; longius esse regressus.
Illecebra hinc mundi quatiūt me, atq; impere quas-
Ferali excutiunt: excussus prorsus amorem (sum
Excutor: Sed me non segnius excutit ille.
Tu merus & sincerus Amor, dulcissime I E S V.
Ignis inardescens diuini iugis amoris
Ex patrio temer, mirum, deduxit Olympo
Ad genus infelix vita durosq; labores,

B

Cùm

Cum pro me morerere bonus, quò deminare redire
Vita mihi, & culpis deperdita regna paterent.
Ite, facessire cuncta, apage omne, quod uspiam ami-
cum est,

Iucundumq; mihi. Præter Iesum omnia nil sunt.
Ipse est omnia, & absq; illo nihili omnia pendo.

Iesu Fili Dauid miserere mei.

Lucæ 18.

Corporeis oculis video nihil: improba labes
Clausit eos: cordis lumine cerno aliquid.
Inuidæ quid prohibes plebes clamare? recederet
Nil de demenso, quod dabit ille, tuo.
Qui si leam miser, atq; hoc tanto cardine rerum
Abstineam? hic iubeat, nec mora, mutus ero.

Pecunia pecudum est.

A pecude, ut perhibent, est dicta pecunia;
quisquis
Torus in hac, merito dicitur esse pecus.

Mors optanda non timenda.

Exsilium cœli est hac vita miserrima: ab illâ
Nos vocat ad supercos patris vera lares.
Ergo

Ergo opare pium est hæc solui vincula posse:
Liber ut esse queam, qui modo seruio inops.

Vidua, pupillus, hospes.

Est accepta Deo vidua, est pupillus & hospes:
Hæc liberorum sacra sint tibi loco.
Immo etiam soboli malis aliquanta deesset,
Ut sit quod erogare munificus queas.
Siue peregrino, aut vidua aut etate minori:
Quantum dabis, tantum redibit illico.
Cuncta Deus reddit: quin quod das alteri idipsum
Habes: sed illud, quod tenes, deest tibi.

Lis, spes, miseria.

Lis spem progenerat: litem spes anxia nutrit:
Finis comesq; harum sed infelicitas.

Tege infortunia.

Si tibi sors aliquid facit inuidiosa sinistra:
Esse dies & si forte nouerca voleret:
Prouidus & prudens tege singula, ne qua voluptas
Hostibus exsurgat certior inde iuis.

Quod scriptum est scriptum est.

B 2

Nilse.

Nil remere scripsi, rex ille est vester, Apelle,
Quem licet inuitus, hei mihi! erado necis.
Ex hoc caussa tibi est belli iustissima, Cæsar:
Classica diuersis hæc lege scripta noris.
Si tibi latrones ius perdere, perde rebelles,
Perfidia quorum rex male cæsus obit.

Diues epulo, Luc. 16.

En quo splendidior vestitu nemo repertus,
Is Stygium nudus mittitur in barathrum:
Qui sibi se soli natum factumq; putabat,
Alterius modicam poscit egenus opem.
Quiq; mero dulci noctuq; diuq; madebat,
Exiguam in medijs ignibus orat aquam.
Discire vestitu dites moderatus uti:
Et natos etiam credite vos alijs.
Parcite vino animum sic enervare liquente,
Ut ventri immersus nesciat ille Deum.
Vita breuis: fluxus terreni splendor honoris:
AEternum est quicquid postuma vita foret.

Vitæ longioris bona.

Longior hoc vita præstar tibi portio, plura
Vi videoas, facias, sustineasq; mala.

Sola-

Solatium.

Multum est impietas mea quod scelerata me-
retur

Sed Christi pietas quod præstat, maius id illo.

Nemo iniustitia, fateor, me ēr' crimine maior:

Sed nec iustitia quisquam illo cælite maior.

Opes inopes.

Si tibi diuitia atq; ex istis gloria, crede
Ex flammā fumum ardente micare tibi.
Quam leuis infusæ si extinxerit impetus vnde:
Iam nihil hīc lucis nilq; caloris erit.

Talia sunt, fatui quæ iactant stemmata: tales,
Mōmine quas uno sors mala perdit, opes.

Remissa seueritas.

Vtere supplicijs ac si patiaris & ipse:
Peccare est hominis, parcere posse Dei.
Plurima qui miserans differt mala, prouidus idem
Auctor inexhausti multiplicisq; boni.

Querela, Ieremiæ cap. 5.

B 3

Quie

Quis putet, aut credat, nisi res hoc ipso loqua-
tur?

En in genie meâ, triste & lacrymabile dictu,
Inuenias agmen, pieras cui seria nulla.
Qui laqueos ponunt alijs, & fallere gaudent:
Qualis aues pedicis & visco decipit auceps.
Fraudibus asturis illorum recta redundant:
Ut caueæ volucrum densata foramina pandunt.
Hinc illis census, atq; imperiosa potestas:
Corporis hinc habitus pulcer, tranquillaq; vita.
Artibus utuntur prauis, & subdola crudulæ
Consilia alterius damno. non iura, nec æquum
Respiciunt: non pupillus, non pauper ab illis
Suppetias, ut poscar, habet: sibi viuere suet*i*
Nequaquam miserum voces, lamentaq; curant.
Atq; hæc impunè & nullo perhibente, superbas
Inter opes, epulas inter, multosq; clientes.
Hæc ego colluistrans oculis vigilantibus, iræ
Parcere, & vtrices possim suspendere pænas?
Non ita. vindictam mea mens de genie profanâ,
Auersata dolos implexaq; crima sumer.
Dira loci facies: regio est reterrima rotâ:
Falsa docent vates arg; imperiosa sacrorum
Turba ministrorum dominari gaudet in arcto
Munere. quis finis vitæ quisue exitus huius?

Vul-

Vulpes foueas habent, & volu-
cres cœli nidos: &c.

Lucæ 9.

Non auibus nisi: non desunt vulpibus antra:
Conditur & noro bestia quæq; loco.
Nulla reges rerum Domino, quo fessa recondat
Membra, nec afflictum quæ leuat umbra ca-
pur.

O mihi tam felix fueris, dulcissime IESV:
Ut tibi sit nostro hoc pectore grata domus!

Abrahamus tentatus.

Gen. 22.

Durius haud aliquid poteras imponere, cordis
Dimidium ergo iubes sacrificare mei?
Qui renuam? qui me excusem? parelo. sed heus tu:
Qui magis hoc casu quod vereatur habet?
Me soboles moueat? tua te promissio, Ioua:
Hic nunquam similis non potes esse rui.
Quid sim facturus cupis explorare? sed ipse
Quid velis, aut possis, non minus experiar.
In spe, spem contra, certum est mihi credere: quic-
quid
Accidat, indemnem me tua dicta volent.

Mun-

Mundus gaudebit, vos flebitis.

Quid magis indignum? mundi pars maxima
gaudet:

Illiſ latitiam vina Venusq; creant.

Pars minor, at Christo carissima, preſſa laborat:

Hic labor & luctus: deniq; mors misera.

Este viri fortes oneris ſub mole gementes:

Qui premit, aeternus non erit ille dolor.

Flebilis excipiet peccantūm gaudia luctus:

Vos manet aeterna rectia corona manu.

Mea fortuna.

VNa dies orbum me fecit ut roq; parente:

Heu nimium nostris rebus iniqua dies!

Tum nondum quinta mihi luxerat orbita Luna,

Solus & in mediā peste relictus eram.

Cum fugerent alij, nec adesset cura parentum

Semper apud fætus irrequieta fuos.

Tu mihi, tu præstò ſolusq; unusq; fuisti,

Christe, tuā vixi fons & altus ope.

Fortunam in terris infans expertus acerbam

Eiusdem pueros condicionis amas.

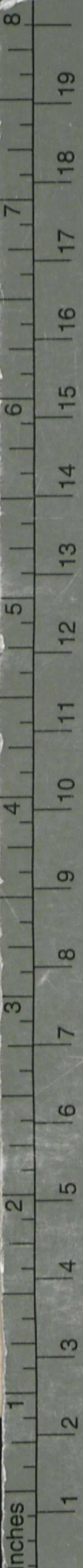
FINIS.

ALVER

Farbkarte #13

B.I.G.

Black	3/Color	White	Magenta	Red	Yellow	Green	Cyan	Blue

EX CIBIS
C I M E I B O M I I,
tæ & Historici,

E S S E R O T I N I ,
Sive
V M N A L E S ,

Ad
V M R E M V M Augu-
stanum ,

&
V M R I T T E R S H V -
M Brunsuicensem ,

onfultos Noricos .

L M A E S T A D I I ,

A C O B I L V C I I ,

Anno 1604.